

Puopellon koulun ohjaussuunnitelma

1. Oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet

Oppilaanohjauksella on keskeinen merkitys sekä oppilaiden, koulun että yhteiskunnan näkökulmasta. Ohjaustoiminta muodostaa koko perusopetuksen ajan kestävän, perusopetuksen jälkeisiin opintoihin ulottuvan jatkumon.

2. Toimintatavat

Oppilasta ohjataan edelleen kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja opiskeluvalmiuksiaan. Häntä autetaan hahmottamaan valintojen vaikutusta opintoihin ja tulevaisuuteen, selkeytetään opiskeltavien oppiaineiden merkitystä jatko-opintojen ja työelämätaitojen kannalta, laajennetaan oppilaan käsitystä työelämästä, työtehtävistä, yrittäjyydestä ja tulevaisuuden osaamistarpeista. Yläkoulunaikana kiinnitetään erityisesti huomiota yhteisön jäseneksi kasvamiseen. Hänen valmiuksia selviytyä muuttuvissa elämäntilanteissa ja opintojen siirtymävaiheissa kehitetään.

Oppilasta ohjataan käyttämään ja hyödyntämään erilaisia tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja. Hänen toimijuutta ja oma-aloitteisuutta koulutus- ja uravalintojaan koskevassa päätöksenteossa vahvistetaan. Oppilaalle tarjotaan tietoa koulutus- ja uravaihtoehdoista sekä tutustumismahdollisuuksia työelämään ja jatkokoulutukseen. Hänen tavoitteellista opiskelua, opintojen loppuun saattamista ja siirtymistä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin tuetaan.

3. Työn- ja vastuunjako

Oppimisympäristön virikkeistä ja ohjauskäytäntöjen osista muodostuu kokonaisuus, jolla tuetaan oppilaan elinikäisen oppimisen halun syntyä, suunnitelmallisuutta ja tavoitteellisuutta. Välittäminen ja oppilaan tarpeen mukainen tuki kuvaavat kaikkea ohjaustyötä Puopellon koulussa. Oppilaanohjausta tarkastellaan osana koko koulun ohjaustyötä.

Kaikki ohjaavat

Opinto-ohjaajat, aineenopettajat ja erityisopettajat sekä oppilashuollon toimijat (kuraattori, terveydenhoitaja ja koulupsykologi) vastaavat ohjauksesta oman erikoisalueensa mukaan. Opinto-ohjaaja koordinoi ura- ja koulutusvalintaan liittyvää ohjausyhteistyötä. Luokanohjaaja taas varmistaa, että oppilas saa tarvitsemaansa tukea. Ohjaustyötä tarkastellaan koordinoituna kokonaisuutena. Kaikille ohjaajille yhteinen ohjaustavoite jäsentyy seuraavaksi:

- oppilaan omien vahvuuksien tunnistaminen,
- tavoitteellisuuden sekä suunnitelmallisuuden liittyvien valmiuksien kehittäminen,
- yhteistyötaitojen kehittäminen ja
- työelämätiedon lisääminen.

Koulun ohjaustoimintaan osallistuvat kaikki ohjaus- ja opetustyötä tekevät henkilöt. Ohjauksen keskeiset tehtävät ovat oppilaan kasvun ja kehityksen tukeminen. Ohjaustavoitteeseen pyritään seuraavan työjaon mukaan:

- Luokanohjaaja seuraa luokkansa oppilaiden poissaoloja ja opintosuorituksia. Luokanohjaaja vastaa siitä, että tieto oppilaan koulunkäyntiä haittaavista asioista, esim. lukuisat poissaolot, välittyy oppilashuollon toimijoille.
- Aineenopettajan tehtävänä on oppilaan kasvun ja kehityksen tukeminen sekä oman oppiaineensa oppimisen ja opetuksen ohjaus. Aineenopettaja vastaa oppilaan etenemisen seuraamisesta ja huolehtii siitä, että oppilas saa tarvittaessa apua oppimisvaikeuksissa tai muissa esiin tulevista ongelmista. Aineenopettaja pitää yhteyttä myös edellä mainituissa kysymyksissä huoltajiin ja tiedottaa tarvittavia tahoja. Aineenopettaja välittää tietoa oman aineensa koulutus- ja työmahdollisuuksista.
- Laaja-alainen erityisopettaja pyrkii oppilaan toimijuuden vahvistamiseen ja auttaa oppilasta selviytymään kouluarjen haasteista. Erityisopettajan tehtävänä on tukea oppilaita ja antaa konsultaatioapua opettajille oppimisen tukeen liittyvissä asioissa esim. oppilaiden tuen tarpeiden tunnistamisessa, valmiuksien kartoittamisessa sekä pedagogisten asiakirjojen laadinnassa. Hän on tarvittaessa mukana harkinnanvaraisessa yhteishaussa.
- Erityisluokanopettaja vastaa oman luokkansa oppilaanohjauksesta ja tehostetun oppilaanohjauksen ja henkilökohtaisen ohjauksen toimeenpanosta. Koulun opinto-ohjaajat tukevat erityisluokanopettajan oppilaanohjaustyötä.
- Opinto-ohjaajat vastaavat oppilaanohjaustyöstä. Oppituntien, henkilökohtaisen ja pienryhmäohjauksen lisäksi hän järjestää infotilaisuuksia ja tiedottaa ohjauksellisista asioista oppilaita, opettajia ja huoltajia. Hän vastaa oppilaiden peruskoulutus- ja jatkokoulutusvalintoihin liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta. Opinto-ohjaaja on vastuussa työelämäyhteistyöstä. Opinto-ohjaaja osallistuu moniammatilliseen opiskelijahuoltotyöhön ohjauksen pedagogisena asiantuntijana ja vanhempaintilaisuuksiin ohjauksen asiantuntijan roolissa.
- Rehtori ja apulaisrehtorit ohjaavat oppilaita yhteisön jäsenenä kasvamisessa. He mahdollistavat opinto-ohjaajien ammattitaidon ylläpitämisen.
- Oppilashuoltohenkilöstö (kuraattori, kouluterveydenhoitaja, koululääkäri, koulupsykologi ja psykiatrinen sairaanhoitaja) vastaavat ohjauksesta oman erikoisalueensa mukaan. He ovat tarvittaessa mukana harkinnanvaraisessa yhteishaussa.
- Tukioppilaita ohjaava opettaja koordinoi uusien oppilaiden ryhmäyttämiseen liittyvää toimintaa ja oppilaiden vertaistuen antamiseen liittyvien valmiuksien kehittämistä. Oppilaskuntaa ohjaava opettaja vastaa oppilaskuntatoiminnasta.

Opinto-ohjaaja tekee monialaista ohjausyhteistyötä oppilaan ura- ja koulutusvalintaan liittyvissä asioissa luokanohjaajan, aineenopettajien ja oppilashuoltohenkilökunnan kanssa. Tapaamisia järjestetään tarvittaessa seuraavasti mm. seuraavista syistä: uuden oppilaan koulunkäynti, tehostetun oppilaanohjauksen tarve, oppimisen esteet, ura- ja jatkokoulutusvalinta ja yhteishaku.

Vierailijat koulussa sekä vierailut koulun ulkopuolella tutustuttavat oppilaita uudellaisiin mahdollisuuksiin soveltaa oppimaansa omassa elämässään. Ohjauksen yhteistyö kodin ja koulun välillä toteutuu huoltajatapaamisten, arviointikeskustelujen ja tiedotustyön kautta

Opinto-ohjaajien ohjaus

Opinto-ohjaajien työnkuva jakaantuu kolmeen osaan:

- Opetussuunnitelman perusteiden mukaisen ohjauksen järjestäminen (oppitunnit, henkilökohtainen ohjaus ja pienryhmäohjaus)
- Työelämään tutustumiseen liittyvän ohjauksen organisointi ja koordinointi
- Yhteistyö eri tahojen kanssa

Opinto-ohjaaja vastaa oppilaan ura- ja koulutusvalintaprosessien etenemisestä. Opinto-ohjaajat tekevät yhteistyötä opettajakunnan, toisen asteen ja korkea-asteen oppilaitosten sekä yritysten kanssa. Opinto-ohjaaja organisoii yritysvierailuja, jatkokoulutusvaihtoehtoihin tutustumisia, työelämään tutustumisjaksoja sekä järjestää ryhmä- ja henkilökohtaista ohjausta. Oppilaitos- ja yritysvierailut toteutetaan yhteistyössä aineenopettajien kanssa. Opinto-ohjaaja ylläpitää ammattitaitoaan osallistumalla mm. opinto-ohjaajien kokouksiin ja koulutuksiin.

Oppilaanohjaus Puropellon koulussa

Jakso	7.lk	8.lk	9.lk
1.	Ryhmyttäminen Oppilaanohjaukseen orientoituminen Opiskelutaidot Koulu-TET		
2. 3. 4.			Jatkokoulutusvalinta Yrityskylä TET-jakso Taitaja9 Oppilaitosvierailut
5.		Ammatit Yritysvierailut TET-jakso	
Ohjaus kesäkeskeytysajalla			

4. Työskentely monialaisissa verkostoissa

Yläkoulun yhteistyökumppaneita ovat oppilashuollolliset verkostot, toisen ja korkea-asteen oppilaitokset, työelämän yhteistyökumppanit sekä Turun kaupungin nuoriso- ja liikuntatoimi. Lisäksi ohjaustyössä voi olla mukana muita tarvittavia tahoja.

5. Kodin ja koulun ohjausyhteistyö

Oppilaanohjaus tukee oppilaita ja huoltajia opiskeluun liittyvässä tiedonsaannissa ja valinnoissa. Heille järjestetään mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun oppilaan opiskelun ja valintojen tukemiseksi sekä erilaisissa oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvissä kysymyksissä. Huoltajailtoja järjestetään tarpeen mukaan yläkoulun eri vaiheissa.

6. Työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt

Ammatteihin ja työelämään tutustuminen on osa peruskoulun opetussuunnitelmaa ja sen tarkoituksena on tukea oppilaan opiskelu- ja uravalintoja. Työelämään tutustuminen on tietoa uravaihtoehdoista, yritysvierailuja ja TET-jaksoja. TET-jakson aikana oppilas saa harjoitella työhakua sekä hankkia tietoa ja kokemuksia työelämästä. TET-jaksojen kesto ja ajankohta tarkennetaan koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

7. Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus

Ura- ja koulutusvalintaan liittyvää ohjausta suunnitellaan kunkin oppilaan omien tarpeiden ja taitojen mukaisesti. Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Ohjaus muodostuu seuraavista vaiheista:

- tehostetun oppilaanohjauksen tarpeen tunnistaminen moniammatillisena yhteistyönä
- tehostetun ohjauksen tukitarpeiden suunnittelua ja ohjauksen organisointi
- oppilaskohtaisen ohjaussuunnitelman laatiminen
- tehostetun ohjauksen ja oppilaanohjauksen toimeenpano
- tuen riittävyyden arviointi
- henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman laatiminen
- yhteishaun toimeenpanon seuranta
- opiskelupaikan vastaanottamisen ja opintojen aloittamisen seuranta.

8. Ohjauspolku: jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin

Oppilaanohjauksen tehtävänä on edistää oppilaiden kasvua ja kehitystä siten, että jokainen oppilas pystyy kehittämään opiskeluvaihtoehtojaan ja vuorovaikutustaitojaan sekä oppimaan elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Oppilaanohjaus tukee oppilaita tekemään omiin valmiuksiinsa, arvoihinsa ja lähtökohtiinsa sekä kiinnostukseensa perustuvia arkielämää, opiskelua, jatko-opintoja sekä tulevaisuutta koskevia päätöksiä ja valintoja. Ohjauspolku muodostuu seuraavista vaiheista:

- Tutustutaan toisen asteen opiskeluvaihtoehtoihin (esim. koulukokeilut, oppilaitosvierailut, hakuopas).
- Koehaku-vaiheessa harjoitellaan hakemista ja määritellään ensisijainen hakutoive.
- Toimeenpannaan yhteishaku.
- Yhteishaun tuloksien julkaisemisen jälkeen autetaan oppilaita, jotka ovat jääneet ilman koulupaikkaa. Kesäajan ohjaus toteutetaan yhteistyössä uraohjaajan kanssa.
- Seurataan ja tilastoidaan jatko-opiskelupaikkojen vastaanottamista ja aloittamista.